

МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Броят на населението на определена територия се формира под влиянието на две основни фактора – естественото възпроизводство и миграцията. В случаите, в които се разглежда етническата структура на населението, друг фактор, който влияе върху броя и териториалното разпределение на изследвания етнос, е характерът и проявлението на етническите процеси, които водят до промяна в самоидентификацията на отделните етнически общности. Преса (2007) определя „населението като една възобновяваша се съвкупност”, при която „са налице твърде много характеристики, които могат да се разгледат при описание на едно население, а също и твърде много явления и процеси, които се наслагват и определят развитието му”. При обсъждането на причините, които влияят при проявите на едно явление или процес, авторът открява вътрешни фактори – онези, които се разкриват посредством демографския анализ, и външни – такива, които могат да бъдат извлечени от познаването на данни от икономиката, социологията, биологията, историята и др. Според Младенов (2008) обективните действащи демографски фактори имат непосредствено отражение върху демографските процеси, но „като правило непряко действащите фактори са определящи, но тяхното въздействие се реализира посредством обективните такива, т.е. демографските фактори“. Ето защо за целите на настоящото изследване са разгледани подробно демографските, или т.нар. „вътрешни“ фактори, които оказват пряко влияние върху формирането на броя и териториалното разположение на ромската етническа група. Едновременно с това са разгледани „външните“ фактори (социално-икономическите, историческите, културно-психологическите, биологическите, етническите, политическите, религиозните, природните и др. фактори), които имат опосредствено влияние върху формирането на нивото на раждаемостта, смъртността и естествения прираст, интензивността на миграцията и скоростта на протичане на етнотрансформационните процеси. През отделните периоди отделни групи фактори имат водещо значение при формирането на демографските процеси.

Когато се анализират данните за населението от първите две десетилетия след Освобождението, трябва да се имат предвид някои специфични особености. Те са свързани с наличието на определени неточности в статистиката, признати от официалните органи по преброяванията. Има основание да се смята, че стойностите на регистрираните демографски събития след Освобождението до началото на ХХ в. са по-ниски от действителните поради непълната регистрация на живородените и починалите деца непосредствено след раждането. Едва от началото на ХХ в. отчитането на демографските събития става значително по-точно. Измененията в демографските процеси по